

HELSINGFORS UNIVERSITETS BIBLIOTEKS SAMLINGSPOLICY 2020–2022

VERSION 13.11.2019

Inledning

Helsingfors universitets biblioteks verksamhet baserar sig på universitetets strategi. I detta dokument drar Helsingfors universitets bibliotek upp riktlinjer för de principer med vilka biblioteket med sitt materialutbud på bästa sätt kan stödja universitetets forskning, studier och undervisning för att de strategiska målen ska uppnås.

Helsingfors universitets bibliotek satsar på tillgängligt material och ser till att användare lätt får åtkomst till det material de behöver.

Biblioteket främjar öppen vetenskap vid Helsingfors universitet. Biblioteket främjar den globala synligheten, tillgängligheten och spridningen av publikationer som produceras vid universitetet.

Samlingspolicyns riktlinjer styr för sin del de beslut som fattas och de val som görs vid biblioteket, i enlighet med universitetets strategi och bibliotekets genomförandeplan.

Riktlinjer för samlingspolicyn

1 Vi betjänar i första hand lärare, studenter och forskare vid Helsingfors universitet och universitetssjukhuset (HUS)

Våra materialanskaffningar är inriktade på det som behövs för forskningen, undervisningen och lärandet vid universitetet.

Vi utvecklar materialutbudet i samarbete med forskarsamhället. Vi anskaffar material utgående från önskemål från vår primära kundkrets, med beaktande av de resurser som står till förfogande. För att komplettera kundönskemålen anskaffar bibliotekets experter dessutom ett så omfattande finländskt vetenskapligt material som möjligt och internationellt material i urval.

Vi erbjuder kursmaterial till grundexamensstuderande vid Helsingfors universitet och studenter vid Helsingfors universitets öppna universitet.

2 Vårt mål är högklassigt material som används aktivt

Bibliotekets materialutbud har sin grund i omfattande digitalt material av hög kvalitet. Det tryckta och det digitala materialet kompletterar varandra. Vi stöder universitetets mångsidiga forskning genom att även anskaffa och erbjuda tillgång till källmaterial för användning i forskning.

Vi utvärderar material

Vi utreder vilken betydelse våra material har för olika kundgrupper och följer användningen av materialet. Vi utvärderar ständigt årsprenumerationer utgående från användningsvolym, kundrespons och ekonomiska faktorer. I den mån det är möjligt säkerställer vi långvarig användning av digitalt material.

I de tryckta samlingarna bevarar vi grundläggande verk inom olika vetenskapsområden och sådant material av hög kvalitet som används aktivt. Vi gallrar bort material som inte används eller vars innehåll är föråldrat samt sådana verk som är i dåligt skick och inte kan repareras till ett skäligt pris.

Vi tar reda på hur öppet tillgängligt material och open access-publicering påverkar samlingarna och anskaffningen av material.

Kursmaterial

Vi samarbetar med lärarna när det material som ska ingå i utbildningsprogrammets undervisningsplaner väljs ut. I första hand anskaffar vi digitala versioner av kursmaterial. Vi främjar tillgången till kursmaterial i olika lärmiljöer.

Vi strävar efter att göra kursmaterial öppet tillgängligt. Vi förbättrar tillgången till öppet tillgängligt kursmaterial. Vi erbjuder en plattform där lärare kan publicera sina böcker med open access-publicering. Vi ger anvisningar och informerar om hur open access-publicering och öppen vetenskap kan genomföras och utnyttjas i undervisningen och lärandet.

Examensarbeten

Vi förvaltar och utvecklar tjänsten E-thesis, där Helsingfors universitets examensarbeten publiceras och lagras digitalt. Vi ger dem som skriver examensarbeten anvisningar och råd om processen för publikation

och lagring. Vi ansvarar för publiceringen av digitala doktorsavhandlingar och för insamlingen av disputationinformation för universitetets övriga enheter.

Donationer och byten

Som donationer tar vi endast emot sådant material som vi anser gagna forskningen, undervisningen och studierna vid universitetet. Vi införlivar material som förvärvats genom donation eller byte i våra befintliga samlingar och utvärderar dem enligt samma principer som allt annat material. Vi tar också emot penningdonationer i enlighet med riktlinjerna för universitetets medelsanskaffning.

Samarbete

Vi samarbetar med konsortier och andra aktörer både i Finland och internationellt. Våra viktigaste samarbetspartner är universitets- och högskolebiblioteken, Riksdagsbiblioteket, Nationalbiblioteket och Depåbiblioteket.

3 Vi ser till att alla vid universitetet har tillgång till vårt material

Det digitala material som vi anskaffar är tillgängligt antingen med Helsingfors universitets användarnamn (i enlighet med användarvillkoren) eller så är det öppet tillgängligt.

Bibliotekets tryckta material finns på de olika campusbiblioteken. Vid campusbiblioteken kan också sådana personer som inte har universitetets användarnamn använda det digitala material som biblioteket anskaffat.

Vi främjar en mångsidig användning av det material vi anskaffar och material som är öppet tillgängligt samt gör det lättare att hitta. Vi producerar metadata som överensstämmer med standarder och använder dem i våra datasystem. Vi förbättrar användarvänligheten i våra informationssystem. Vi informerar på ett mångsidigt sätt om nytt material, försöksanvändning och tillgängliga informationskällor.

Vi ser till att det material som universitetssamfundet behöver finns tillgängligt i den mån det är möjligt, också när materialet inte hör till det material som vi äger eller har licens till.

Vi skickar böcker och tidningar som har avlägsnats ur samlingarna och som vi bedömer värda att förvara i hemlandet till Depåbiblioteket. Depåbibliotekets material finns tillgängligt via bibliotekets materialförmedling.

4 Vi främjar synligheten för forskning som bedrivs vid Helsingfors universitet

Vi främjar den globala tillgängligheten, synligheten och spridningen av publikationer och forskningsdata som producerats vid Helsingfors universitet. Målet är att göra öppen vetenskaplig publicering smidig både för forskare och för dem som behöver information. Biblioteket ger råd och stöd till sina kunder i frågor som gäller open access-publicering.

Vi administrerar och utvecklar Helsingfors universitets forskningsdatabas. Vi ökar antalet öppna publikationer som publiceras av universitetets personal och studenter. Vi främjar parallellpublicering i Helsingfors universitets öppna publikationsarkiv.

Vi utvecklar nya sätt att stödja forskarsamhället i open access-publicering av vetenskapliga artiklar och verk. Vi främjar mångfalden i öppet tillgängligt material som används i forskning och undervisning. På de publikationsplattformar som biblioteket administrerar publiceras vetenskaplig litteratur som anknyter till

forskningen och undervisningen vid universitetet. Det öppna vetenskapsförlaget Helsinki University Press ägs av biblioteket och publicerar vetenskaplig litteratur av hög kvalitet.

Vi förbättrar identifieringen av, synligheten hos och tillgängligheten hos öppna publikationer som publiceras av forskare vid Helsingfors universitet. Detta gör vi med hjälp av metadata av hög kvalitet, genom att använda beständiga identifierare på våra publikationsplattformar och genom att publicera verk och artiklar med Creative Commons-licenser.